

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პირობათმომცემი მოსარეაბილიტაციო ცენტრი

დღეს მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 8-13 მეტრი წაშში, ტემპერატურა სანაპირო და შიდათიან რაიონებში - 23-28, მთაში - 20-25 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 22 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 764 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსალოდნელია უნალექო ამინდი.

პირილოსი N 107

ბათუმს კიდევ ერთი ახალი სკოლა შეემატება

2023 წლის იანვარში ყველა საჯარო მოხელისთვის ხელფასი 10%-ით გაიზარდება და ეს ზრდა მომდევნო წლებშიც გაგრძელდება. ჩვენ გამოვკვეთეთ პოლიციელები, ჯარისკაცები და უსაფრთხოების სამსახური და მათი ხელფასები, ყველა თანამშრომლისთვის იანვრიდან 20%-ით გაიზარდება, - ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრმა მთავრობის ხდომავზე განაცხადა. გარდა ამისა, ირაკლი ღარიბაშვილის თქმით, 70 წლის და მეტი ასაკის პენსიონერთა პენსია მაღალმთიან დასახლებებში თითქმის 440 ლარი იქნება, სხვაგან კი 365 ლარი.

გულწრფელად ვიმედოვნებ, რომ მომავალი სახალხო დამცველის არჩევის პროცესი იქნება ინტელუიური, გამჭვირვალე და პირი, რომელსაც აირჩევენ, იქნება პროფესიონალი და მიუყვარდები, - ამის შესახებ საქართველოში ევროკავშირის ელჩმა პაველ შერჩინსკიმ განაცხადა. ელჩმა ხაზი გაუსვა, რომ აშუამდ სწორედ ეს პროცესი მიმდინარეობს. «სხვათა შორის, 12 რეკომენდაცია ითვალისწინებს იმას, რომ პროცესი დასრულდეს ისეთი ადამიანის არჩევით, რომელიც იქნება მაღალპროფესიონალი», - დასძინა დიპლომატმა.

აშშ მტკიცედ უჭერს მხარს ქართველ ხალხს, რომლის პოლიტიკურმა ლიდერებმა მთელი პოლიტიკური სპექტრიდან ხმამაღლა ისაუბრეს ამ მიუღებელი რეჟიმის წინააღმდეგ, რომელიც დაარღვია საერთაშორისო კანონმდებლობა. განსაკუთრებით მტკივნეული და შეურაცხმყოფელია, რომ ეს მოხდა ერთი დღის შემდეგ, როდესაც ჩვენ აღვნიშნეთ სოხუმის დაცემის 29ე წლისთავი, - განაცხადა საქართველოში აშშ-ის ელჩმა კელი დეგანმა. მისი თქმით, შეერთებული შტატები განაგრძობს მუშაობას ოკუპირებული ტერიტორიების მშვიდობიანად აღდგენისა და რეგიონში მშვიდობისთვის.

ინფლაციის მაღალი მაჩვენებელი არის ის ფასი, რომელსაც ყველა იხდის იმაში, რომ რუსეთი უკრაინის ტერიტორიაზე შეიჭრა, - განაცხადა ფინანსთა მინისტრმა ლაშა ხუციშვილმა. მისი თქმით, ორნიშნა ინფლაცია ფიქსირდება ევროკავშირის დიდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებშიც. «მომდევნო წლის მეორე კვარტლის შემდეგ, ინფლაციის მაჩვენებელი უნდა დაუახლოვდეს სამიწე მაჩვენებელს, საუბარია ყოველთვიურ ინფლაციაზე. 3%-თან უნდა იყოს ახლოს არსებული პროცენტებით, ხოლო რაც შეეხება საშუალო წლიურ ინფლაციას, ბუნებრივია, 3%-ზე მაღალი იქნება», - აღნიშნა მინისტრმა.

მომავალია ია შველიძე

ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში, დემეტრე თავდადებულისა და ილია ჭავჭავაძის ქუჩების კვეთასთან, 1400 მოსწავლეზე გათვლილი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სამხარეთულიანი საჯარო სკოლა აშენდება. შენობაში საკლასო ოთახების გარდა, განთავსდება სპორტული და სააქტო დარბაზები, ბიბლიოთეკა; მოეწყობა ღია მოედანი და სარეკრაციო სივრცე. სკოლა მთლიანად ადაპტირებული იქნება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებზე.

პროექტს აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო ახორციელებს და მისი ღირებულება 7 მილიონ ლარადეა. ბათუმში ახალი საჯარო სკოლის მშენებლობის ადგილზე სიმბოლური კაფისულის ჩადების ცერემონია გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობდნენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი მიხეილ ჩხენკელი, მინისტრის პირველი მოადგილე თამარ მახარაშვილი, აჭარის უმაღლესი საბჭოსა და მთავრობის თავმჯდომარეები დავით გაბაიძე და თორნიკე რიჟვაძე, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მია ხაჩიშვილი, ქალაქ ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ორგანოების წარმომადგენლები.

მიხეილ ჩხენკელმა დამსწრე საზოგადოებას სიტყვით მიმართა და მთელი საქართველოს მასშტაბით საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის განვითარების მნიშვნელობაზე გაამაზვილა ყურადღება.

„დღეს სასიხარულო დღეა - ქალაქ ბათუმის ცენტრში საფუძველი ეყრება კიდევ ერთი ახალი საჯარო სკოლის მშენებლობას. მოხარული ვარ, მონაწილეობა მივიღო ამ სკოლის მშენებლობის დაწყების საზეიმო ღონისძიებაში. საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურაზე ზრუნვა ჩვენი გუნდის მთავარ პრიორიტეტია და ამის თვალსაჩინო მაგალითია აჭარის რეგიონში კიდევ ერთი თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სკოლის მშენებლობის დაწყება, რომელიც ჩვენს ახალ პროექტს აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსთვის და მთავრობისთვის დასაბამისი ნაბიჯია.“

ლოგოზრდებს უსაფრთხო და კომფორტულ გარემოში მისცემს განათლების მიღების შესაძლებლობას.

ჩვენი გუნდის მთავარი ამოცანა მთელი ქვეყნის მასშტაბით გამართული საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფაა, რაც ხელს შეუწყობს სკოლებში თანაბრად ხელმისაწვდომი სასწავლო გარემოს შექმნას... საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის ინიციატივით, იწყება 1 მილიარდი ლარის ღირებულების მასშტაბური პროექტი, რაც 800 სკოლის მშენებლობა-რეაბილიტაციას გულისხმობს. პროექტის პირველი ეტაპი ოქტომბერში დაიწყება და ტენდერი 80 ახალი სკოლის მშენებლობასა და 320 სკოლის რეაბილიტაციაზე გამოცხადდება. დარჩენილი 400 სკოლის რეაბილიტაციის ტენდერი 2023-2024 წლებში გამოცხადდება და 2026 წლის ბოლოსთვის ყველა საჯარო ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება ინფრასტრუქტურულად გამართული იქნება... კიდევ ერთხელ მინდა მოგილოცოთ ამ უღარესად მნიშვნელოვანი პროექტის დაწყება. აჭარის მთავრობასთან ნაყოფიერი თანამშრომლობით, ჩვენ მომავალშიც გავაგრძელებთ საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე ზრუნვას!“, - განაცხადა მიხეილ ჩხენკელმა.

როგორც აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ აღნიშნა: „აჭარაში, როგორც ადგილობრივი დაფინანსებით, ასევე ცენტრალური ხელისუფლების მხარდაჭერით, არაერთი მნიშვნელოვანი საგანმანათლებლო პროექტი განხორციელდა. დავიწყეთ კიდევ ერთი ახალი, თანამედროვე სკოლის მშენებლობა, რომელიც გათვლილია 1400 მოსწავლეზე. იმედია, იმ გამოწვევას, რაც ჩვენს ქალაქს წლების განმავლობაში აწუხებს - სასკოლო სივრცეების დეფიციტს, ნაწილობრივ აღმოვფხვრის.“

საზეიმო ღონისძიებაზე, აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძემ განათლების ხელშეწყობა-განვითარების მნიშვნელობაზე ისაუბრა და საკანონმდებლო ორგანოს სახელით, მსგავსი პროექტების მხარდასაჭერად მზაობა გამოთქვა.

აღსანიშნავია, რომ 2021-2022 წლებში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს დაფინანსებით, რეგიონში აშენდა 4 ახალი საჯარო სკოლა, სრული ან ნაწილობრივი რეაბილიტაცია კი 28 სკოლას ჩაუტარდა.

ანბა ჩხიშვილი

ბათუმს «WORLD TRAVEL AWARDS 2023»-ის მასპინძელი ქალაქის სტატუსი გადაეცემა

მომხდარის ბაგო დირექტორი ბათავისუფლას

გამოიწერეთ ბათუმი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან»!

ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი!

წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

ბათუმს „WORLD TRAVEL AWARDS 2023“-ის მასპინძელი ქალაქის სტატუსი გადაეცემა

ბათუმი ტაპი 577 10 15 17
 1 ოქტომბერს ესპანეთში, ბათუმს „World Travel Awards 2023“-ის მასპინძელი ქალაქის სტატუსი გადაეცემა - ამის შესახებ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარემ 29 სექტემბერს გამართულ მთავრობის სხდომაზე განაცხადა. თორნიკე რიჟვაძის განმარტებით, ტურიზმი კვლავაც რჩება ადგილობრივი ეკონომიკის მთავარ ლოკომოტივად და ამ მიმართულებით ბათუმისა და რეგიონების ინფრასტრუქტურის განვითარება ერთნაირად მნიშვნელოვანია.

მთავრობის თავმჯდომარე ბელარუსის რესპუბლიკის პრეზიდენტ ალექსანდრე ლუკაშენკოს აფხაზეთში ვიზიტსაც გამოეხმაურა.

- მინდა გამოვხატო ჩემი მადლობა ლუკაშენკოს ვიზიტს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ აფხაზეთის რეგიონში, რომელიც ეწინააღმდეგება საერთაშორისო სამართლის პრინციპებს, არღვევს ოკუპაციის კანონს

და, რა თქმა უნდა, მიუღებელია. აფხაზეთი საქართველოა და ამას ვერანაირი ვიზიტი ვერ შეცვლის, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

მთავრობის თავმჯდომარემ ავარიული სახლების მნიშვნელობასა და განახლებულ სასკოლო ინფრასტრუქტურაზეც ისაუბრა. როგორც მან აღნიშნა, სრულად განახლდება ბათუმის ავტობარკი და ახალი ავტობუსები ქობულეთის მუნიციპალიტეტსაც შეემატება. ასევე, გრძელდება მნიშვნელოვანი პროექტი - ხულო-ზარზმის 42-კილომეტრიანი გზის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია.

- მოგესხენებათ, ბათუმი წელსაც წარდგენილია ტურიზმის ჯილდოზე. 1 ოქტომბერს ესპანეთში გაირკვევა, ისევ მიიღებს თუ არა ჩვენი ქალაქი ამ პრესტიჟულ ჯილდოს. ასევე, ოფიციალურად გამოცხადდება, რომ მომავალ წელს აღნიშნული ღონისძიების ძირითად დაჯილდოებას უმასპინძლებს ბათუმი, რაც კიდევ ერთხელ დაგვამა

რება ჩვენი ქალაქის საერთაშორისო პოპულარიზაციას, მის ტურისტულ პოზიციონირებას არა მხოლოდ ევროპაში, არამედ გლობალურად. ჩვენ ველით, რომ ეს იქნება წარმატებული ღონისძიება.

ჩვენი მთავარი ამოცანა გახლდათ, რომ წელს სრულად აღდგენილიყო 2019 წლის დინამიკა და დღეს არსებული მონაცემებით, აჭარამ მთელი ეს ტურისტული სეზონი ჩაატარა წარმატებით. გვქონდა უპრეცედენტო სეზონი და ორნიშნა ზრდა 2019 წელთან შედარებით, რაც ასახა როგორც სექტორის, ასევე საბიუჯეტო შემოსავლებზე, რაც მოგვცემს საშუალებას, კიდევ უფრო მეტი ინფრასტრუქტურული პროექტი დაგვეგმოდნენ მომავალი წლისთვის აჭარის ყველა მუნიციპალიტეტში.

4 ახალი და 28 რეაბილიტირებული სკოლით შევგდა აჭარა ახალ სასწავლო წელს. ვიწყებთ ახალი, 1400 მოსწავლეს გათვლილი სკოლის მშენებლობას, რომელიც ამ დეფიციტს კიდევ უფრო მეტად აღ-

მოვხვრის. შემდეგი კვირიდან სწავლა დაიწყება მე-2 საჯარო სკოლაში და 2000-ზე მეტი მოსწავლე განახლებულ სივრცეში გააგრძელებს განათლების მიღებას.

ბათუმში სრულად განახლდება ავტობუსების ბარკი. 65 ახალი ავტობუსი დაემატება რეგიონს. ძირითადი ნაწილი მოემსახურება ბათუმს, ავტობუსები შეემატება ქობულეთის მუნიციპალიტეტსაც.

პროგრამის „ბათუმი ავარიული სახლების გარეშე“ დაანონსებიდან დღემდე დაახლოებით სამი თვე გავიდა და უკვე მნიშვნელოვანი პროექტები დაიწყეთ. სამ მისამართზე მშენებლობა უკვე აქტიურ ფაზაშია. დასრულდა სამშენებლო სამუშაოები ე.წ. შანხაის დასახლებაშიც, სადაც 150-ზე მეტი ოჯახი მიიღებს ახალ საცხოვრისს. მინდა აღვნიშნო, რომ ჩვენ კიდევ უფრო მეტად გავაძლიერებთ კომუნიკაციას კერძო სექტორთან ამ პროგრამის ეფექტიანი განხორციელებისთვის.

ასევე, დასრულდა ყველა პროცედურა ბათუმის ნაპირსამაგრი სამუშაოებთან დაკავშირებით. ეს არის ერთ-ერთი გამოწვევა ბათუმის ბულვარისთვის. დაწყდა ტექნიკის შესაბამისი მობილიზაცია და შემდეგი თვეების განმავლობაში განვახორციელებთ ნაპირდაცვითი საქმიანობის სწორ მენეჯმენტს, რაც ამ მნიშვნელოვან პრობლემას გადაჭრის, - აღნიშნა თორნიკე რიჟვაძემ.

სხდომაზე დღის წესრიგით გათვალისწინებულ ორ საკითხზე იმსჯელეს, რომელიც მთავრობის წევრებს აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მაია ხაჯიშვილმა გააცნო და დადგინდება და განკარგულებაში ცვლილებებს შეეხებოდა.

ურახის თავმჯდომარე დროებით შესასლავლ ოჯახებს ბინებით დააკმაყოფილებენ

ბათუმი ტაპი 577 10 15 17

ანგისის ქუჩაზე (აღმშენებლის ქუჩის წრიულიდან გარეოლ ლორთქიფანიძის ქუჩამდე მონაკვეთში) და მარუხის ქუჩაზე (შავშეთის ქუჩიდან სოხუმის ქუჩის მონაკვეთამდე) ავტომობილები, გარდა სპეციალური დანიშნულების ავტომანქანებისა, ცალმხრივად იმორეგებენ. გადაწყვეტილება ბათუმის საკრებულომ 29 სექტემბერს გამართულ სხდომაზე მიიღო. დებუტატებმა მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში ავტობუსების მოძრაობის განახლებული მარშრუტები, კერძოდ, N 6 და N 14 სამარშრუტო ხაზებზე მოძრაობის სქემაც დაამტკიცეს, რომელსაც ორბელანის ქუჩის ერთ-ერთი მონაკვეთი დაემატა.

მერიის ჩანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამსახურის უფროსმა დებუტატებს „ბავშვებზე მორგებული ქალაქის ინიციატივის (CF-CI)“ განხორციელების 2022-2025 წლების სტრატეგია და 2022 წლის სამოქმედო გეგმა გააცნო. სოფიო

მიქელაძის განმარტებით, აღნიშნული სტრატეგია, იუნესკოს წარმომადგენლების ჩართულობით, 2021 წლის 4 აპრილს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ბრძანებით შექმნილია „ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის UNICEF-ის ბავშვებზე მორგებული ქალაქის ინიციატივა-

ზე მიერთების“ სამუშაო ჯგუფმა შეიმუშავა. სტრატეგია ვაეროს ბავშვის უფლებათა კონვენციის პრინციპებისა და მიდგომების ადგილ-

ობრივი თვითმმართველობის საქმიანობაში დანერგვის ხელშეწყობასა და ბავშვისთვის უსაფრთხო, ჩანსალი და კეთილგანწყობილი გარემოს შექმნას ითვალისწინებს.

საკრებულომ „ხელმისაწვდომი საცხოვრისის“ მუნიციპალურ პროგრამაში მონაწილე, პირველი და მეორე ეტაპზე უკვე ჩატარებული კვლევების შედეგად მინიჭებული 40 000-ქულიანი ოჯახებისათვის საცხოვრებლის გადაცემის მიზნით გასატარებელ ღონისძიებებსაც დაუჭირა მხარი.

- მერია მიიჩნევს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ პროგრამის პირველი და მეორე ეტაპზე უკვე ჩატარებული კვლევების შედეგად მინიჭებული 40 000 სარეზიდენციო ქულების მიხედვით შერჩეული აპლიკანტების მიერ წარმოდგენილი იქნება სსიპ „შემოსავლების სამსახურის“ მიერ გაცემული ინფორმაცია შემოსავლების თაობაზე, არანაკლებ სარეზიდენციოში გადაცემის დროისათვის უკანასკნელი ერთი წლის პერიოდის შესახებ, რომელითაც დგინდ-

ება დაწესებული ქირის ოდენობის გადამხდელუნარიანობა, ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერის 2020 წლის 21 თებერვლის №165 ბრძანე-

ნებით დაკმაყოფილების შესახებაც მიიღეს გადაწყვეტილება. საკითხები დებუტატებს მერიის ქონებისა და სერვისების მართვის სამსახურის მოვალეობის შემსრულებელმა დავით კობინაძემ გააცნო.

- როგორც ცნობილია, მუნიციპალიტეტის მიერ დაეგმილია ურჩების დროებითი დამის თავშესაფრის სარეკონსტრუქციო-სარემონტო სამუშაოები, რისი განხორციელებაც აღნიშნული ექვსი ოჯახის დამის თავშესაფრიდან გამოყვანის გარეშე შეუძლებელია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შესაბამისი მოკვლევისა და შესწავლის შემდგომ, დაიგეგმა თავშესაფარში დროებით შესასლავლული ოჯახების საცხოვრებელი ბინებით დაკმაყოფილება, - განაცხადა დავით კობინაძემ.

საკრებულოს გადაწყვეტილებით, მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებულ, აუქციონის წესით, სარგებლობის უფლებით განსაკარგი არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების 1 კვ მეტრი საწყისი წლიური სარგებლობის საფასურიც განსაზღვრა. გადაწყდა რამდენიმე ფართის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისათვის უსასყიდლოდ, საკუთრებაში გადაცემაც. ასევე, დაამტკიცა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული საპრივატიზებო ობიექტების განახლებული ნუსხა და პრივატიზაციის გეგმა. დებუტატებმა ბათუმის დამის თავშესაფარში მცხოვრები ოჯახების საცხოვრებელი ბი-

შეწყობის მიზნით, შემდგომში მისი შპს „ამბასადორი ბათუმი აილენდისათვის“ პირდაპირი განკარგვის წესით, 5 წლის ვადით იჯარით სარგებლობაში გადასაცემად. სწორედ ამ საკითხის განხილვას მოჰყვა კამათი საკრებულოს სხდომაზე. ოპოზიციამ ხელოვნური კუნძულის მშენებლობის პროექტის საჯარო განხილვა მოითხოვა, წინაარმდეგ შემთხვევაში კი, როგორც აღნიშნეს, მხარს არ დაუჭირდნენ. მმართველი გუნდის წევრებმა მათ განუმარტეს, რომ საუბარია პროექტის განხორციელებლად საჭირო გზაზე, რომელიც პროექტის დასრულების შემდეგ ისევ მუნიციპალიტეტს დაუბრუნდება.

- ეს პროექტი აუცილებლად განხორციელდება. იყო აზრთა სხვადასხვაობა მიწის ნაკვეთის დროებით სარგებლობაში გადაცემასთან დაკავშირებით. მე, როგორც რეგიონის მოქალაქეს, მსურს, ამასთან დაკავშირებით განმარტება გავაკეთო,

რომ ყველა ინვესტორს, რომელსაც სურს გრანდიოზული პროექტების გაკეთება ჩვენს ქალაქში, ხელი უნდა შეეწყვიტოს და სწორედ ამის გათვალისწინებით მივიღებ დღეს ეს გადაწყვეტილება.

კუტიონა თავად დაამსხვრია რუსეთის უკლაველოების მითი

ლავა ხომბისი 593 50 82 69

რუსეთ-უკრაინის ომი მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ევრაზიის კონტინენტზე და მათ შორის პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მომავალზე, რის შესახებაც საუბრობენ არა მხოლოდ უკრაინელი, არამედ დასავლელი ანალიტიკოსებიც. თუ რუსეთი უკრაინაში დამარცხდა, ეს მნიშვნელოვნად დააჩქარებს აგრესიის ქვეშეყვანილ ქვეყნების ინტეგრაციას დასავლურ სამყაროში, საპირისპირო სურათის შემთხვევაში კი თელი მსოფლიო წესრიგი ამოყრავდება და საქართველოს რა მომავალი ელის, ვერავინ იტყვის. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ამ ომის დასრულების შემდეგ ბევრი რამ გაირკვევა, როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიკური თვალსაზრისით. ჩნდება კითხვები: რას ნიშნავს რუსეთში ნაწილობრივ მობილიზაცია, საქართველოში რუსი მოსახლეობის მასობრივი მიგრირება რა საფრთხეს შეიცავს და ამჟამად რა ფაზაა რუსეთ-უკრაინის ომში? ამ და სხვა აქტუალურ საკითხებზე საუბრისთვის საჯარო მმართველობის დოქტორს, ბსუ-ის დოქტორ ბიზა შარტანაძეს მივმართეთ.

ხალხის ერთიანობის განმტკიცებაზე, საკუთარი ქვეყნის სუვერენიტეტის დაცვის და თავისუფლების იდეისთვის ბრძოლის უალტერნატივობაზე.

- ომის მეშვიდე თვის მიწურულს რუსეთის პრეზიდენტმა ნაწილობრივი მობილიზაცია გამოაცხადა უკრაინაში საჯარო დანაკარგების შესახებ, რა გახდა ამ გადაწყვეტილების მიზეზი და რას უნდა გველოდოთ სამომავლოდ?

- რუსეთის არმიის უძლეველობის მითი უკრაინელი ხალხის თავდადების შედეგად თავად პუტინმა დაამსხვრია მაშინ, როდესაც მობილიზაცია გამოაცხადა. მოგესვენებათ, რომ მობილიზაცია ცხადდება სწორედ მაშინ, როდესაც ომში ჩართული სახელმწიფო მნიშვნელოვან დანაკარგს განიცდის, ფრონტის ხაზზე აქვს დანაკლისი, მორალური და რაოდენობრივიც, რაც სასწრაფოდ უნდა შეიცვას. ამ გადაწყვეტილების შედეგები, ვფიქრობ, უმძიმესი იქნება თავად რუსეთისთვის, რადგან მობილიზაციის დროს ფრონტის წინა ხაზზე აღმოჩნდებიან ადამიანები, რომლებსაც შესაბამისი კვალიფიკაცია, მომზადება და გამოცდილება არ გააჩნიათ.

- ვხედავთ, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში და რუსეთის სხვადასხვა მხარეში მიტინგები იმართება მობილიზაციის საწინააღმდეგოდ, ამ მხრივ პროცესების რა განვითარებას ელოდებით?

- ჩვენ ვხედავთ გამოსვლებს ქუჩაში, ხალხის მცირე ნაწილს, მაგრამ მაინც წინააღმდეგობას ამ კუთხით, თუმცა შედეგები სხვა რამეზე მეტყველებს, ადამიანთა მობილიზება ძალდატანებით თუ თავიანთი ნებით მაინც ხერხდება. შედეგებს ფრონტის ხაზიდან უნდა დაველოდოთ. პუტინმა თავისი ხალხი სიკვდილისთვის გაიმეტა, საცდელ ობიექტად აქცია, რაც უახლოეს დღეებში გამოჩნდება.

- მოსახლეობა რუსეთიდან გამობრბის და სახლდება სხვადასხვა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც, ხომ არაა მოსალოდნელი, რომ რუსეთში ისინი საქართველოს საწინააღმდეგოდ გამოიყენონ?

- საგულისხმოა ის, რომ ჩვენ არ გვაქვს ზუსტი ინფორმაცია, რა კატეგორიის, დანიშნულების და მისიის ადამიანები ჩამოდიან ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენი ქვეყნის თითოეულ მოქალაქეს მართებს იყოს ფხიზლი, რათა ნებისმიერი საეჭვო ქმედების თუ პროვოცირების დროს არ აღმოვჩნდეთ მათ სასარგებლო თამაშში. შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ აქ ჩამოსულ რუსეთის მოქალაქეებს ახალი ფრონტის გაჩენის მისია აქვთ დაკისრებული, რადგან პუტინის რუსეთს დღეს ამის რესურსი არ გააჩნია, ანუ ამ ფორმით არ უნდა ველოდოთ საფრთხეს. თუმცა, გრძელვადიან პერსპექტივაში, ბუნებრივია, ამ რაოდენობის „ომს გამოქვეყნის“ რუსი მოქალაქეების ჩვენს ქვეყანაში დამკვიდრება რომ სერიოზულ ყურადღებას მოითხოვს, ეს ცხადია.

- მეშვიდე თვეა უკრაინაში ომი მიმდინარეობს, რა ეტაპზეა იგი?

- როგორც ვიცით, უკრაინა წარმატებით იბრძვის ფრონტის ხაზზე და არაერთი მნიშვნელოვანი და სტრატეგიული ტერიტორია დაიბრუნა. ახლა იწყება რუსეთის დანაკარგის და დეფიციტის შევსება, რაც ომს თვისობრივად ახალ ეტაპზე გადაიყვანს.

- უკრაინელი არმია წარმატებულ ბრძოლებს აწარმოებს, თავისუფლებს დაპყრობილ ტერიტორიებს და ამავე დროს იერიში მიამყენებს ხერსონსა და ყირიმში განლაგებულ სამხედრო ბაზებზე, ეს რისი მანიშნებელია?

- დაპყრობილი ტერიტორიების გათავისუფლება რუსეთისათვის მოწმენდილ ცაზე მების გავარდნის ტოლფასი იყო, რაც მეტყველებს უკრაინის სწორ, ეფექტურ და კარგად დაგეგმილ თავდაცვით თუ საპასუხო იერიშებზე, ძლიერ სამხედრო სადაზვერუო სამსახურზე, უკრაინელი

- გვერდს ვერ ავუფლით დაწესებულ სანქციებს, რამდენად ელოდა კრემლი ამ სანქციებს და ასევე, უკრაინის მხარდაჭერას დასავლეთის მხრიდან?

- რუსეთი, ბუნებრივია, ელოდა გარკვეულ საერთაშორისო სანქციებს, რადგან ამის გამოცდილება მიღებული აქვს ჯერ კიდევ 2008 წელს საქართველოსთან ომში და 2014 წელს უკრაინაში შეჭრის შემდეგ, თუმცა დამდგარმა შედეგმა ის უბრალოდ, სულ მცირე, გააოცა, რადგან ასეთი ერთიანი, კრიტიკული და შეკრული დასავლეთი მის წინააღმდეგ აქამდე არ ენახა.

- მართალია, დასავლეთი ენმარება უკრაინას, მაგრამ გერმანია და საფრანგეთი (დიდი ბრიტანეთისა და აშშ-ისგან განსხვავებით) სათანადოდ არ ენმარებიან, რა განაპირობებს მათ ასეთ ქმედებას?

- დასავლეთის წამყვანმა სახელმწიფოებმა უნდა აიჩიონ სწორხაზოვანი პოლიტიკა - ან ეხმარებიან უკრაინას ბოროტებასთან ბრძოლაში და ყველაფერს აკეთებენ მისი გამარჯვებისთვის, ან ირჩევენ სტრატეგიას, რომელიც აჭინურებს ამ გამარჯვებას.

- სხვათა შორის, დასავლური და უკრაინული მედიით გრცელდება ინფორმაცია, თითქოს დასავლელი ლიდერები ცდილობენ ზეღონსი რუსეთთან დაკავშირებით კომპრომისებზე დათანხმონ და პუტინს სახე შეუზარჩუნონ, რას ფიქრობთ?

- პუტინი ბოროტების იმპერიის წარმომადგენელია, დამპყრობელი, სხვისი ტერიტორიების მიმტაცებელი და პატარა სახელმწიფოების მრავლებელი. დღეს მისი სახის შენარჩუნებაზე საუბარი უბრალოდ უარის თქმაა ისეთ ღირებულეებზე, როგორცაა სიცოცხლე, ადამიანი, თავისუფლება, სუვერენიტეტი.

- ამერიკელი გენერალი ბენ ჰოჯესი აცხადებს, რომ რუსეთი უკრაინაში დამარცხდება, რამდენიმე წელიწადში დაიშლება და ამ სცენარისთვის საქართველო მზად უნდა იყოს. რამდენად რეალურია ასეთი დამომედეგებელი პროგნოზი?

- გენერლის მოსაზრება, რა თქმა უნდა, იმედის მომცემია, თუმცა ამ პროცესის დაწყებისთვის ჯერ უკრაინამ უნდა გაიმარჯვოს ამ ბრძოლაში, რაც ბირდაპირპროპორციულია საქართველოს გამარჯვებისა. ჩვენი ქვეყნის ეროვნული ინტერესია ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნება და საქართველოს იურისდიქციის სრულ ტერიტორიაზე გავრცელება, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია ერთიანი სახელმწიფოს ფორმირებისთვის. აღნიშნულიდან გამომდინარე, თუ ეს ყველაფერი ოკუპანტი ქვეყნის დაშლის შედეგად მოხდება, ჩვენი ბრძოლის ველი უკრაინის საკეთილდღეოდ უნდა გავაძლიეროთ.

- ბელარუსის პრეზიდენტი სოხუმში სეპარატისტების ლიდერებს შეხვდა, რამ გადააწყვეტინა ლუკაშენკოს ამგვარი ნაბიჯის გადადგმა და ხომ არაა მოსალოდნელი, ბელარუსმა ე.წ. აფხაზეთის დამოუკიდებლობა აღიაროს?

- პირველი - ეს არის სრულიად არადიპლომატიური, ჩვენ მიმართ არამეგობრული ნაბიჯი, რომელსაც უნდა მოჰყვებოდა საქართველოს ხელი-სუფლებისგან შესაბამისი რეაგირება. მეორე - ლუკაშენკო კარგად ასრულებს პუტინის სურვილებს, ღრმად მწამს, რომ მას სხვა გზა არ ჰქონდა. ის პუტინის ინტერესების გამტარებელი და ანგარიშგაღებულა. მესამე - თავისი მმართველობის სტილის გამო ის გარიყულია ცივილიზებული სამყაროსგან, სხვას რას უნდა ველოდოთ მისგან? აღიარებას? ეს შეცვლის ჩვენი ქვეყნის განწყობას ბელარუსის მიმართ. პუტინის პოლიტიკის გამტარებელი ლუკაშენკოს ბელარუსი ისევე დაიმსხვრევა, როგორც თავად ეს ბოროტი იმპერია.

- დაბოლოს, როგორ წარმოგიდგინათ პუტინის და პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მომავალი რუსეთ-უკრაინის ომის შემდეგ?

- რუსეთ-უკრაინის ომმა მკვეთრად გვარჩვენა შემდეგი, პოსტსაბჭოთა ქვეყნების უმრავლესობა მხარს უკრაინის სუვერენიტეტს უჭერს, ნაწილი - რუსეთის პოლიტიკის გამტარებელია, ზოგი კი ცდილობს შუალედო გამოჩნდეს ამ დაპირისპირებაში. აქედან გამომდინარე, რა დასკვნების გაკეთება შეგვიძლია? რუსეთის დამარცხება ნიშნავს პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში პუტინის მარიონეტული ხელისუფლების ავტომატურად დაშლას და ხალხის მიერ არჩეული დემოკრატიული ხელისუფლების ფორმირებას, ხოლო ის ქვეყნები, რომლებიც შუალედურ მდგომარეობას ამკობენდნენ, ავტომატურად გამარჯვებულის პოზიციას დაიჭერენ, რაც საბოლოოდ დაასუსტებს რუსეთის ხელისუფლებას. აქედან გამომდინარე, იმპერიალისტური განზრახვა და წარსულად ქვეყნული საბჭოთა კავშირის მსგავსი გაერთიანების აღდგენის მცდელობა ისევე დამარცხებისთვის განწირული, როგორც უკრაინის ტერიტორიაზე რუსეთის შეჭრა გამოდგა.

უკრაინის რეპრონობის ანექსიონისტის ახალი სანქციები - რუსეთს

მას შემდეგ, რაც პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებებს უკრაინის ოკუპირებული რეგიონების ანექსიის შესახებ, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა რუსეთს სანქციების ახალი პაკეტი დაუწესა, რომელშიც რუსეთის უკრაინაში შეჭრასთან დაკავშირებული 1000-ზე მეტი ფიზიკური პირი და ორგანიზაციაა შესული. სანქცირებულ პირთა შორის არიან რუსეთის ცენტრალური ბანკის ხელმძღვანელი ელვირა ნაბიულინა, რუსეთის ვიცე-პრემიერი ალექსანდრე ნოვაკი, რუსეთის პრემიერ-მინისტრ მიხაილ მიშუსტინისა და თავდაცვის მინისტრ სერგეი შოიგუს ოჯახები, სახელმწიფო სათაბიროს 109 წევრი, რუსეთის ფედერალური კრების ფედერაციის საბჭო და მისი 169 წევრი. ჩვენ გვერედზე ვერ გავდგებთ, როცა პუტინი თაღლითურად ცდილობს უკრაინის ნაწილის ანექსიას. ფინანსთა სამინისტრო და და აშშ-ის მთავრობა დღეს იღებენ ყოვლისმომცველ ზომებს, რათა კიდევ უფრო შეასუსტონ რუსეთის ისედაც დეგრადირებული სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსი და შეარყიონ მისი უნარი, აწარმოოს უკანონო ომი. - განაცხადა აშშ-ის ფინანსთა მინისტრმა ჯანეტ იელენმა.

უკრაინის ობიექტური უკანონო ანექსიის საპასუხოდ რუსეთის წინააღმდეგ ახალი სანქციები დააწესა გაერთიანებულმა სამეფომ. ბრიტანეთის საგარეო უწყების ცნობით, ახალი ზომები შეზღუდვას რუსეთის წვდომას ბრიტანეთის მთავარ კომერციულ და ტრანზაქციულ სერვისებზე, ასევე აკრძალავს რუსეთში თითქმის 700 სახეობის საქონლის ექსპორტს, რომლებიც გადააწყვეტა სერიული წარმოებისთვის. გაერთიანებული სამეფო კატეგორიულად გმობს პუტინის განცხადებას უკრაინის ტერიტორიის უკანონო ანექსიის შესახებ. ჩვენ არასოდეს ვაღიარებთ ამ ყაბლი რეფერენდუმის შედეგებს ან უკრაინის ტერიტორიის ანექსიას. რუსეთის რეჟიმმა პასუხი უნდა აგოს საერთაშორისო სამართლის ამ საზიზღარ დარღვევაზე. სწორედ ამიტომ გმუშაობთ ჩვენს საერთაშორისო პარტნიორობთან, რათა გავაძლიეროთ ეკონომიკური ზეწოლა ახალი მიზნობრივი სერვისების აკრძალვით. ის, რაც ხდება უკრაინაში, ჩვენთვის მნიშვნელოვანია და გაერთიანებული სამეფო ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ დაეხმაროს მათ ბრძოლას თავისუფლებისთვის, - განაცხადა გაერთიანებული სამეფოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ჯეიმზ კლევერლიმ. - დავიბარე რუსეთის ელჩი ანდრეი კელინი, რათა მკაცრად გავაპროტესტო პუტინის განცხადება სუვერენული უკრაინის ტერიტორიის უკანონო ანექსიის შესახებ“.

უხსოვარი

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ხელი მოაწერა განკარგულებებს უკრაინის ოლქების - ხერსონისა და ზაპოროჟიის „დამოუკიდებელი“ ტერიტორიებად აღიარების შესახებ. „საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპებისა და ნორმების შესაბამისად, ხალხთა თანაბარი უფლებებისა და თვითგამოკვევის პრინციპის აღიარებითა და დადასტურებით, რომელიც გათვალისწინებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში, ხერსონის რეგიონის ხალხის მიერ, რეფერენდუმზე გამოხატული ხალხის ნების გათვალისწინებით, რომელიც გაიმართა 2022 წლის 27 სექტემბერს, ვადგენ: აღიარებულ იქნას ხერსონის ოლქის სუვერენიტეტი და დამოუკიდებლობა“, - ნათქვამია დოკუმენტში. ამავე შინაარსის განკარგულება გამოქვეყნებულია ზაპოროჟიის ოლქის „დამოუკიდებლად“ აღიარებასთან დაკავშირებითაც.

თურქეთის პრეზიდენტ რეჯეფ თაიფ ერდოღანის აზრით, რუსეთსა და უკრაინას შორის მოლაპარაკებებს კიდევ ერთი შანსი უნდა მიეცეს. ინფორმაციას ამის შესახებ თურქეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ერდოღანის რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინთან გამართულ სატელეფონო საუბრის შემდეგ ავრცელებს. კერძოდ, თურქეთის პრეზიდენტმა მზაობა გამოთქვა, ხელი შეუწყოს უკრაინა-რუსეთს შორის მოლაპარაკებებს. როგორც მან აღნიშნა, რუსეთსა და უკრაინას შორის ტყვეების წარმატებული გაცვლა და „მარცვლეულის შეთანხმება“, თურქეთმა გაეროსთან ერთად შეიმუშავა. ერდოღანმა პუტინს ამ შეთანხმების გაგრძელებისკენ მოუწოდა. თურქეთის ლიდერმა ასევე განაცხადა, რომ რუსეთ-უკრაინის ომის კონტექსტში საჭიროა ნაბიჯების გადადგმა „დამაბუღლობის შესამცირებლად“.

ირანში საპროტესტო აქციები გრძელდება, დაღუპულთა რიცხვი კი 83-მდე გაიზარდა. მათ შორის არიან ბავშვები. ირანის სახელმწიფო ტელევიზიის ინფორმაციით, პოლიციამ პროტესტის ბევრი მონაწილე დააკავა. შურნალისტთა დაცვის კომიტეტის ცნობით კი დაკავებულთა შორის არის მინიმუმ 28 შურნალისტი. ირანში საპროტესტო აქციები 22 წლის ქალის, მამსა ამინის გარდაცვალების შემდეგ დაიწყო. გოგონა ზნეობის პოლიციამ ჰიჯაბის „არასათანადო ტარების“ გამო დააკავა, ის განყოფილებაში გადაიყვანეს, სადაც რამდენიმე დღეში გარდაიცვალა.

ავღანეთის დედაქალაქში ქაჩის საგანმანათლებლო ცენტრში მომხდარი აფეთქების შედეგად სულ მცირე 23 ადამიანი დაიღუპა, 36 კი დაშავდა. მედიის ინფორმაციით, საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გამოცდა მიმდინარეობდა, როდესაც თვითმკვლევმა ტერორისტმა თავი აიფეთქა. დაშთე ბარჩის დასახლებაში, სადაც აფეთქება მოხდა, ბევრი ჰაზარტი ცხოვრობს. აფეთქებაზე პასუხისმგებლობა ჯერჯერობით არც ერთ ტერორისტულ დაჯგუფებას არ აუღია. შიიტო ჰაზარები დიდი ხანია განიცდიან დევნას როგორც „თალიბანის“, ასევე ე.წ. ისლამური სახელმწიფოსგან. „თალიბანის“ შინაგან საქმეთა სამინისტროში თავდასხმა დაგმეს.

მომხზადა
ის შვილიძე

ამირან ბურიმიძე

რატომ არის ხულოში გაზიფიცირება დასაჩქარებელი?

ოთხარ ცინარტომ 599 85 21 14

ხულოს მუნიციპალიტეტში მრავალი პროექტი წარმატებით ხორციელდება. მათ მიმდინარეობაზე, სხვა საკითხებზე მუნიციპალიტეტის მერი მახსენებ ბერიძე გვესაუბრება.

რჯომის ხეობებში ძალიან ცოტა მონაკვეთზე დარჩა ასფალტ-ბეტონის საფარი დასაგები ზამლეთი-ხინაძის, ხინაძის ციხის გზაზე. დაწყებულია და მალე დასრულდება ხინაძის ციხეზე ასფალტის გზა-ბილიკის კეთილმოწყობა. უკვე აღარ იშლება აქ შემორჩენილი კედლები. მათი რესტავრაცია-კონსერვაცია ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ შეძელით. მაღალი გამავლობის ტრანსპორტსაც უჭირდა ხინაძის ციხესთან მისვლა, ეს პრობლემაც დაძლეულია. მიმდინარეობს სამუშაოები ჩირუხი-სარიჩაირი-გოდერძის უღელტეხილი-ბეშუმის ახალ ტურისტულ მარშრუტად გადასაქცევად. გზების კეთილმოწყობის სამუშაოები დაწყებულია. ეს მარშრუტი მრავალ ვიზიტორს მოიზიდავს. წი-

შენდება მთა ზოტიყელში. ტურისტული ლოკაციები ვაკეთდა თავოში, ჩაოში. შეკეთდა ხულო-თავოს ბაი-რგზა. ვალაშხეთში სოფლის ცენტრებს. სოფელ გოგაძეების მომიჯნავედ ადრე მეცხოველეობის ფერმა იყო. აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტი აქ საცენსოსნო-სპორტული კომპლექსის მშენებლობას აპირებს. ეს რამდენიმე მილიონიანი პროექტია. მნიშვნელოვანი თანხები ამოიღებულა დაბა ხულოს ცენტრის კეთილმოწყობისთვის. მალე აქ თანამედროვე საავტოო ცენტრი გვექნება, რომელსაც ბიზნესმენი თენგიზ ბაკურიძე აშენებს.

სტივალის ორგანიზებაში. მისასალმებელია ბიზნესმენ თამაზ (თომა) მახარაძის თანადგომა. მასთან ერთად ბიზნესმენები გოჩა ირემიძე, ზვიად აბულაძე, რაულ გაბაიძე მშობლიურ ხულოსა და ხულოელებს ყურადღებას არ აკლებენ. ახლოვდება «ტბენლობა». ცვლილობით, ისიც მალე დაიწყებს ჩავატარებს. ჩვენ დავამკვიდრეთ იმ პიროვნებების საღამოების მოწყობა, რომლებსაც დიდი წვლილი აქვთ შეტანილი ხულოს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ განვითარებაში, ვირჩევთ «საბატიო ხულოელებს». მაღლობის სიგველის გადაცემით ღვაწლმოსილ პედაგოგებს, კულტურის მუშაკებს, წარმატებულ სპორტსმენებს, ხულოს თანამდგომ პიროვნებებს.

- როგორც ვიცი, ისტორიული ძეგლები, კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები მისახედია...

ჩემი მერად მუშაობის პერიოდში ასფალტი დაიგო გოდერძი-ბეშუმის გზაზე. ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ გოდერძი-მწვანე ტბის 7-კილომეტრიან მონაკვეთზე ყველა სახის ტრანსპორტით მიმოსვლა იქნებოდა შესაძლებელი. ეს მოხერხდა და მწვანე ტბამ სხვა დატვირთვა შეიძინა. სულ მალე გოდერძი-მწვანე ტბა-დანისპარაულის საავტომობილო გზა სრულად მოწესრიგდება. «ქართული ოცნების» ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, გოდერძი-ბეშუმის საავტომობილო გზის გაყოლებაზე 10 ჰექტარი ტერიტორია შემოვლობით. ზღვის დონიდან 1900-2000 მეტრ სიმაღლეზე ალპური ბაღი მოვაწყვეთ

დღესაც, დიდთოვლობისა და ყინვების გამო, თითქმის 4-4,5 თვის განმავლობაში გოდერძის უღელტეხილზე ტრანსპორტით გადაადგილება იზრდება. გზის რეკონსტრუქციის დასრულების შემდეგ სხვა სურათი გვექნება. ქვეყნის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელობის თანადგომით, უცხოელი და ადგილობრივი ბიზნესმენების ინვესტიციებით გოდერძი განვითარებულ კურორტად იქცა.

- ბეშუმი, მწვანე ტბა ახსენეთ. მათი ინფრასტრუქტურის მოსაწყობის რეგულაციები რა კეთდება?

- კარგია, რომ საინფორმაციო საშუალებები, ვაზეთი «აჭარა» ჩვენს მუნიციპალიტეტში, თუნდაც გოდერძიზე და მის შემოგარენში მიმდინარე სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებს, სხვა სიხალეებს ოპერატიულად აშუქებს. ჩემი მერად მუშაობის პერიოდში ასფალტი დაიგო გოდერძი-ბეშუმის გზაზე. ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ გოდერძი-მწვანე ტბის 7-კილომეტრიან მონაკვეთზე ყველა სახის ტრანსპორტით მიმოსვლა იქნებოდა შესაძლებელი. ეს მოხერხდა და მწვანე ტბამ სხვა დატვირთვა შეიძინა. სულ მალე გოდერძი-მწვანე ტბა-დანისპარაულის საავტომობილო გზა სრულად მოწესრიგდება. «ქართული ოცნების» ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, გოდერძი-ბეშუმის საავტომობილო გზის გაყოლებაზე 10 ჰექტარი ტერიტორია შემოვლობით. ზღვის დონიდან 1900-2000 მეტრ სიმაღლეზე, ალპური ბაღი მოვაწყვეთ. ამაში თავისი წვლილი შეიტანა შპს «აჭარისწყალი კორპორაცია», ალპური ბაღი მრავალ ტურისტს იზიდავს, ამასთან მეცნიერული კვლევა-ძიების ცენტრადაც იქცა. სხალთა-ხინაძის, ლო-

ნასაარჩევნოდ ღორჯომის ხეობის ამომრჩევლებს შეგვირდი, რომ ღორჯომი-ზოტიყელი-ბახმაროს საავტომობილო გზა შეკეთდებოდა, რაც შეპირებდა აღარ ჩრება. გოდერძის უღელტეხილი თუ სამცხე-ჯავახეთთან და თრიალეთთან გვაკავშირებს, ეს გზა მეზობელი გურიის რეგიონებთან, კურორტ ბახმაროსთან დაგვაახლოებს. თუმცა გზაც რომ არ იყოს, დაახლოებას და დამეგობრებას ვერაფერია დააბრკოლებს. ვინც წლევანდელ, თუნდაც პანდემიამდელ სახალხო დღესასწაულ «ზოტიყელობას» დაესწრო, დამერწმუნება, თუ რა თბილი და კეთილმზობლივი ურთიერთობა გვაქვს ჩოხატაურის, სხვა მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელ და წარმომადგენლობით ორგანოებთან, წესრიგის დამცველებთან. იქაც, მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი ჩვენგან გადასულა. სამაგალითოდ ნარუჯა, ნასაკირალი, ლითური, შრომის თემიც საკმარისია. შარშან უხვთოვლიანი ზამთარი იყო. ექსტრემალურმა უკვე დაიწყეს ბახმარო-მერიყელო-თავი-ნური-გომის მთის გზაზე კვებორებით მოძრაობა. მჭერა, ეს მარშრუტი სამომავლოდ მეტ დატვირთვას შეიძენს. სამთო ტურიზმის განვითარება ღორჯომის ხეობის მოსახლეობას სიეთეს მოუტანს.

- საავტომობილო გზების, ტურისტული მარშრუტების კეთილმოწყობაზე საუბრობთ. სხვა ინფრასტრუქტურა ყურადღების გარეშე რომ არ გრჩება?

- პირველი, გზა ხელს გვიწყობს სხვა ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. იგი ამ ხეობის ღირსეული შვილის თამაზ ირემიძის სახელს ატარებს. უკვე ხარაზოებს იხსნის სპორტის სასახლე. სპორტული მოედანი

- გეტანხმებით. ქვეყნის, აჭარის კულტურულ მემკვიდრეობათა დაცვის სააგენტოები გვეხმარებიან. მისახედა ვადრცინე, ციხიყელი, დიკონიძეების, საციხურის ციხეების ნაშთები. კალთაში საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II-ის, სხალთის ეპარქიის მთავარეპისკოპოსის მეთუტ სპირიდონის ლოცვა-კურთხევის ეკლესიის რესტავრაცია მიმდინარეობს. მალე ანალოგიური სამუშაოები ვერნებშიც დაიწყება. ჩვენ ტოლერანტები ვართ და არც მეჩეთები გრჩება უყურადღებოდ. გვსურს, წარსული დიდების ნაშთები თაობებს შევუნარჩუნოთ, ჩვენი კუთხით დაინტერესებულ უცხოელ და ადგილობრივ ვიზიტორებს ვავაცნოთ.

- ორწლიანი პაუზის შემდეგ, სახალხო დღესასწაულებზე აღნიშნეთ.

- წელს პირველად «შუამთობაზე» ცნობილი ქართველი მომღერლები მოვიპატივეთ. მათთან ერთად დღესასწაული ხულოს, ღორჯომის, ხინაძის, დიკონის კულტურის სახლებთან არსებულმა ქორეოგრაფიულმა და ფოლკლორულმა ანსამბლებმა გაგვიღამაზეს. მისასალმებელია, რომ არც ერთი ვაგაფართოვა საერთაშორისო ლიტერატურულმა ფესტივალმა «ზე-კართან». ხულოს თეატრის დარბაზში შედგა ბესო სოლომონაშვილის მხატვრული ფილმის «ბოსტანი კონფლიქტის ზონაში» პრემიერა. თეატრის ეზოში წლევანდელი ფესტივალის დასკენითი ღონისძიება გაიმართა. აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, მუხანგის მუნიციპალიტეტის მერია, სასტუმრო «შატო ჩაო» ჩვენთან ერთად იყო ჩართული ფე-

- ხულოში საქვეყნოდ აღიარებული სპორტსმენებიც გყავთ. როგორ მიადწიეს ასეთ წარმატებებს?

- პირველ რიგში, სახელგანთქკონთელების დახმარებით. აწ განსვენებული ლევან შავაძის, გოდერძი ბოლქვაძის გზას წარმატებით აგრძელებენ ავთანდილ აბულაძე, მალხაზ სოლომონიძე, გოჩა შავაძე, მიხეილ კიზიძე და სხვები. სულ მალე ხულოში სპორტის ახალი სახალხე გვექნება. ნორმალური მატერიალური ბაზა, კეთილმოწყობილი სპორტული მოედნები ხელს შეუწყობს ახალი სახეების წარმოჩენას. გვახარებს ლერი, ოთარ აბულაძეებისა და სხვების წარმატებები. წარსულ დიდებას იბრუნებენ სათხილამურო სპორტით ვატაცებული გოგონები და ვაჟები. ხულოში ნამდვილად არის რესურსი სახელგანთქკონთელების აღსაზრდელად და ამ რესურსს მიზნობრივად გამოვიყენებთ.

- ზამთარი მთიელი კაცისთვის მკაცრ გამოცდელად რჩება, მისი უმტკივნეულოდ «გადაგორებისთვის» რას აკეთებთ?

- ხულოელი კაცი ზამთრის დასრულებისთანავე მომავალი ზამთრისთვის იწყებს მზადებას. ყველაზე შრომატევადი მინც შემოდგომის დღეებია. მოსავალი ორგანიზებულად ბინავდება. მთები დატოვებს მეცხოველეებმა. ტყიდან გამოაქვთ შუშის ზამთრის მარაგი, სამასაღე მერქანი, რომელიც ბილიეთის სახით თითოეულ პირზეა გაცემული. ტყის რესურსები ძველებურად აღარ ნიავდება. ეს ღვთის ბოძებული განძი რომ შევინარჩუნოთ, სოფლების, თუნდაც დაბა ხულოს გაზიფიცირების პროცესი დასაჩქარებელია.

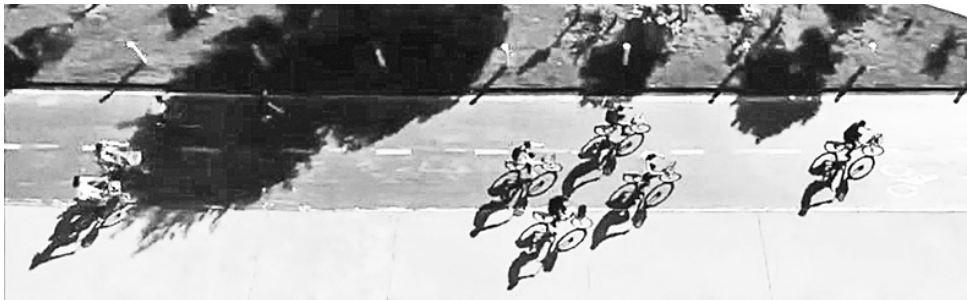
ბათუმი ევროპის მდგრადი ენერჯეტიკის კვირეულს შეუერთდა

ნაიბა შუტაბაძე 27 48 93

ჩვენი ქალაქი ევროპის მდგრადი ენერჯეტიკის კვირეულს შეუერთდა. კვირეულის ფარგლებში, თავისუფალ სივრცეში გაიმართა ფილმის ჩვენება კლიმატის ცვლილების შესახებ, მოეწყო ველომსვლელობა და გამწვანების აქცია ცენტრალურ პარკში. «მერების შეთანხმების» ხელმოწერით აღებული ვალდებულების მიხედვით, ბათუმმა შეიმუშავა სტრატეგიული დოკუმენტი - მდგრადი ენერჯეტიკის სამოქმედო გეგმა. ბათუმის მერიის ინფორმაციით, მდგრადი ენერჯეტიკის სამოქმედო გეგმის ფარგლებში, ბათუმში არაერთი პროექტი განხორციელდა და მიმდინარეობს. მათ შორის, ბათუმი პირველი ქალაქი იქნება საქართველოში, სადაც საბავშვო ბაღებში ენერგოეფექტურობის ევროპული სტანდარტები დაინერგება და აღიჭურვება შესაბამისი ენერგოდამზოგავი ტექნოლოგიებით. გაეროს განვითარების პროგრამისა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) მხარდაჭერით, ბათუმი გახდა საქართველოში პირველი ქალაქი, სადაც ნულო-

ვანი გამონაბოლქვის ელექტროავტობუსები მოძრაობს. დაიწყო განათების მოდერნიზაციის განხორციელება, რაც გულისხმობს წლის ბოლომდე, ქალაქის მასშტაბით, 15000-მდე ენერგოეფექტური LED განათების მონტაჟს. - ბათუმი პირველი ქალაქია რეგიონში, რომელმაც დანერგა ნულოვანი გამონაბოლქვის მქონე ელექტროავტობუსების მოძრაობა. ამავდროულად, ველოგადაადგილების მიმართულებით გვაქვს კონკრეტული ხელშეწყობის წინსვლა. ვახორციელებთ ისეთ მნიშვნელოვან პროექტებს, როგორც არის ენერგოეფექტური ბაღების მშენებლობა ჩვენს საერთაშორისო პარტნიორობებთან ერთად. მსგავს ღონისძიებებში ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია მომავალშიც ჩაერთვება, - აღნიშნა ბათუმის მერმა არჩილ ჩიჭოვანმა.

„ეგვიპტის პოლიციის“ – საინფორმაციო-შეხვედრითი ღონისძიება – ბათუმში

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

შინაგან საქმეთა სამინისტროს კამპანიის - „ეგვიპტის პოლიციის“ ფარგლებში, ბათუმში, ანბანის კოშკის მიმდებარე ტერიტორიაზე გაიხსნა ორდღიანი საინფორმაციო-შეხვედრითი ღონისძიება.

მოზარდებს და ყველა დაინტერესებულ ადამიანს სსშუალეზა აქვს, გაცნობს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სხვადასხვა დანაყოფის საქმიანობას, ასევე, შეუძლიათ დაათვალიერონ საპატარულო პოლიციის, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ის, მომსახურების სააგენტოს, საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის, სასაზღვრო პოლიციის, საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის, დაცვის პოლიციის და განსაკუთრებულ დავალებათა დეპარტამენტის სპეცტექნიკა და აღჭურვილობა.

სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად, სხვადასხვა შეხვედრებით და გასართობ აქტივობაში ბავშვები მონაწილეობენ.

ბავლენიანი გამოცემა – საქართველოში

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი გამოცემის National Geographic-ის სამოგზაურო-კულინარიული ბორტალი National Geographic Traveller Food-ის საქართველოს შესახებ სტატია ამჟამად გამოცემის.

გამოცემის ჟურნალისტი ჯენიფერ ჰათამის საქართველოს ტუ-

რიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ორგანიზებით ეწვია. სპეციალურად ჯენიფერ ჰათამისთვის გაიმართა ღვინის დეგუსტაცია და კულინარიული მასტერ-კლასი. ქართული ტრადიციული კერძების მომზადებაში მონაწილეობა მიიღო ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებელმა მედეა ჯანაშიამ.

ეს ჩვენთვის კიდევ ერთი დამატებითი შესაძლებლობაა, ჩვენს კულინარიას, რითაც მსოფლიო მასშტაბით ასე გამაყობთ, გავცნობთ პოტენციურ ვიზიტიორებს აშშ-დან, დიდი ბრიტანეთიდან თუ ევროპიდან. ამ გამოცემის მილიონზე მეტი მკითხველი მყავს. ეს დიდი აუდიტორიაა ჩვენი ტურისტული პოტენციალის უკეთ წარმოსაჩინად, - განაცხადა ჯანაშიამ.

როგორც ტურიზმის ადმინისტრაციაში აცხადებენ, National Geographic Traveller Food-ის სტატია ხელს შეუწყობს საქართველოს ტურისტული ადგილებისა და გასტროტურიზმის პოპულარიზაციას დიდ ბრიტანეთში, აშშ-სა და ევროპაში.

კომპანია „მონოლიტი“ ახალ პროექტებს ასორციელებს

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

ბუშკინის ქუჩაზე ახალი სკვერის მიწის ნაკვეთი მიმდინარეობს. ასევე, დაიწყო უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა სკვერის რეაბილიტაცია ბუშკინისა და ლორის ქუჩების კვეთაში.

პროექტის ფარგლებში, დაგეგმილია არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის განახლება. მოეწყობა საბავშვო ატრაქციონები, განთავსდება საპარკე ინვენტარი და დამონტაჟდება ტრენაჟორები. მთლიანად მოწესრიგდება განათების სისტემა.

ის მიმდინარეობს ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი გაცნო.

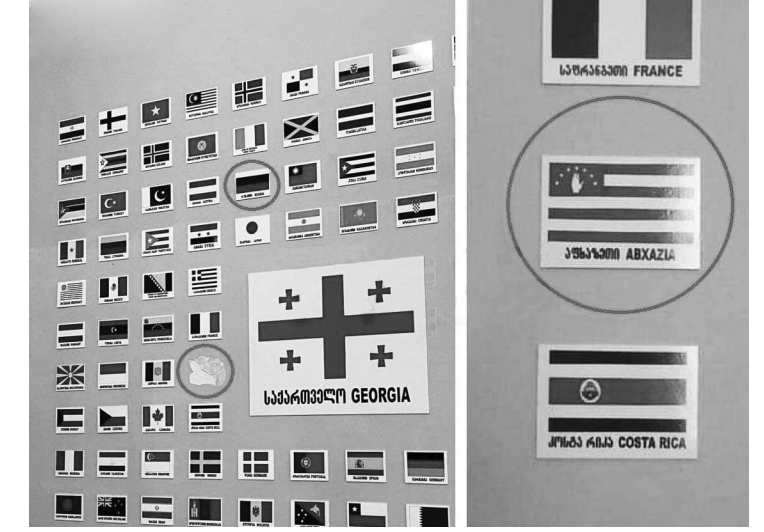
„დანაპირები შესრულებულია, ბუშკინის ქუჩაზე დაიწყო უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა სკვერის რეაბილიტაცია. მიმდებარე ტერიტორიაზე კი, დამატებით, კიდევ ერთი სკვერი მოეწყობა. ასევე, გათვალისწინებულია საბავშვო ატრაქციონების განთავსება. ჩანსალი ცხოვრების წესის ხელშეწყობის მიზნით, დამონტაჟდება ტრენაჟორები, ხოლო არსებულ სპორტულ მოედანს ჩაუტარდება რეკონსტრუქცია“, - განაცხადა არჩილ ჩიქოვანი.

სამუშაოებს კომპანია „მონოლიტი“ აწარმოებს. პროექტისთვის 300 ათასამდე ლარი გამოიყო.

მომხდარის გამო დირექტორი გაათავისუფლეს

ნათია იმნაიშვილი 577 20 35 90

ბათუმის მე-7 საჯარო სკოლის დირექტორის თანამდებობა დატოვებინეს. აღნიშნულის მიზეზი სკოლის სივრცეში, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის დროშებთან ერთად, აფხაზეთის დროშის არსებობა გაჩნდა, რომელიც ერთ-ერთმა მოსწავლემ პროტესტის ნიშნად ჩამოხა. ამის გამო კი მას საგანგებო პროცესი დაატოვებინეს. აღსანიშნავია, რომ სკოლაში, კედელზე, სხვა სახელმწიფოების დროშებთან ერთად, ასევე იყო რუსეთის დროშა, თუმცა ფაქტის გასაჩივრების შემდეგ, ყველა, გარდა საქართველოს დროშისა, ჩამოხსნეს.

- სამინისტრომ მოიკვლია აღნიშნული ფაქტი, კერძოდ, ვისი ინიციატივით დამხადა ან განთავსდა სკოლის სივრცეში აღნიშნული რე-

ჩევის დროს, ასევე, კანონმდებლობაც, ამ შემთხვევაში იყო დარღვეული. სკოლის დირექტორი და მთლიანად საგანმანათლებლო სივრცე მეტი პასუხისმგებლობით უნდა მოეკიდოს სასწავლო რესურსების შერჩევას, იქნება ეს სახელმძღვანელო თუ სხვა, ვინაიდან ესაუბრობთ ქვეყნის კანონმდებლობაზე და ბავშვების მომავალზე. იმ გარემოების გათვალისწინებით, რაც დადგინდა მოკვლევის საფუძველზე, სამინისტრომ მიიღო გადაწყვეტილება და მითითებული საჯარო სკოლის დირექტორი დატოვებულა, - განაცხადა აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მათა ხაჩიშვილმა.

სკოლაში მომხდარი ფაქტის შესახებ ინფორმაცია, ექსკლუზიურად, TV 25-მა გავრცელა, რომლის შემდეგაც სამინისტროს ფაქტზე რეაგირება მოუწია.

ინფრასტრუქტურული სამუშაოები ბრძელდება

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ერგეში ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ხელვაჩაურის მერმა ზაზა დიასამიძემ საკრებულოს თავმჯდომარე თენგიზ ირემიძესთან, აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროს მამუკა თურმანიძესთან და უმაღლესი საბჭოს წარმომადგენლებთან ერთად მოინახულა.

ბაშკო-ეკალაური-ლორთქი-ფანიძეების საავტომობილო გზის 1,8 კმ სიგრძის მონაკვეთზე ასფალტ-ბეტონის საფარი მოეწყობა. ამ ეტაპზე, პროექტის მიხედვით მიმდინარეობს ბეტონის საყრდენი კედლების, გაბიონის, სანიაღვრე არხების, მიწების და რკინა-ბეტონის კოუვეტების მოწყობა. სამუშაოებს აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტი ახორციელებს.

ტრენინგი - ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში მერიისა და საკრებულოს თანამშრომლებისათვის ტრენინგი ჩატარდა, რომელიც გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მხარდაჭერით განხორციელდა.

ტრენინგზე მთავარი განსახილველი თემა იყო „ადამიანური რესურსების მართვის სპეციალისტების გეგმილი პირები“.

პროგრამის ფარგლებში, ხორციელდება სამუშაოს შეფასებაზე დაფუძნებული თანამედროვე პროფესიული განვითარების მიდგომების დანერგვის პროექტი, რომლის მიზანია ადამიანური რესურსების მართვის სპეციალისტების გაძლიერება მენტორინგის გზით. შეხვედრას მერიისა და საკრებულოს სამსახურების ხელმძღვანელები და განყოფილებების უფროსები ესწრებოდნენ.

თამარ ტალიაშვილი ევროპის საბჭოში საქართველოს წარმომადგენელად ინიშნება

ამირან ბურიელიძე

ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია. თამარ ტალიაშვილს ევროპის საბჭოში ელჩად დანიშნვის გამო სადებუტატო უფლებამოსილება შეუწყდება. საკითხს საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტი ორშაბათს განიხილავს, პარლამენტი კი გადაწყვეტილებას უახლოეს სესი- აზე მიიღებს. თამარ ტალიაშვილს პარლამენტში «ქართული ოცნების» სითა- ადგილობრივი გრეტა წიწავა შეეცვლის.

ურახის თავმჯდომარე დროებით შესასხლავად ოჯახებს ზინებით დააკაყოფილან

მე-2 გვერდიდან

ეს პროექტი ძალიან მოუხდება ჩვენს ქალაქს და ამასთან ერთად უამრავი ადამიანი დასაქმდება, - განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჭინჭარაძემ. საკრებულომ მუნიციპალიტეტის გარკვეულ ტერიტორიაზე განაშენიანების დეტალური გეგმის კონცეფცია დაამტკიცა. საუბარია პროექტზე, რომელიც ბათუმში, ფარნავაზ მეფის ქ. №68-ში არსებულ მიწის ნაკვეთზე მდებარე ერთსართულიანი, ბარაკული ტიპის, ამორტიზებული საცხოვრებელი სახლების ნასართულიანი საცხოვრებელი სახლით ჩანაცვლებას ითვალისწინებს, რა დროსაც არ მოხდება განაშენიანების ინტენსივობის კოეფიციენტის გაზრდა. დამტკიცებული კონცეფცია შესა- თანხმებლად აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს გადაეგზავნება, საიდანაც მოსულ

ანგინა და მისგან მომდინარე საფრთხეები

ამთხვევა კილაში 593 73 45 74

ყელის ტივილი ყველას გამოგვიცდია, ბავშვებიდან მოყოლებული... მისი მიზეზი ვირუსული შეიძლება იყოს და ბაქტერიული, კერძოდ, სტრეპტოკოკები, რომლებიც ყოველთვის არიან სასუნთქ სისტემაში და ხელსაყრელ პირობებს ელოდებიან, მაგ. სხეულის გადაციებას. ვირუსული ანგინა თავისთავად გაივლის, სპეციფიკური მედიკამენტების გარეშე, სტრეპტოკოკურმა კი მძიმე გართულებები შეიძლება გამოიწვიოს (მაგ. პოსტსტრეპტოკოკური გლომერულონეფრიტი).

სტრეპტოკოკური ანგინა შემოდგომა-გაზაფხულზე გვხვდება ძირითადად, უპირატესად - სასკოლო ასაკის ბავშვებში. ამის ერთ-ერთი მიზეზი ისიცაა, რომ სასწავლო წლის განმავლობაში ბავშვები ბევრ დროს ატარებენ დახურულ სივრცეში, დიდ ჯგუფებში.

ახლა გავარკვიოთ, რა არის გლომერულონეფრიტი. ესაა გლომერულების ანთებითი დაავადება. გლომერულა თავად თირკმელში არსებული გორგლისებრი სტრუქტურაა, რომელსაც თირკმლის ძალიან წვრილი სისხლძარღვების კაპილარების ერთობლიობა ქმნის. იგი ფილტრავს სისხლს - წმენდს ჰარბის სითხისგან, ელექტროლიტებისა (Na, K, P) და ნარჩენ პროდუქტებისგან. ორგანიზმისთვის საჭირო ნივთიერებები თირკმლის პატარა მილაკების საშუალებით უკუშეიწვევება სისხლში, დანარჩენი კი შარსადენში გადადის და შარდთან ერთად გამოიყოფა, იღვევება მანერ ნივთიერებები.

რაც შეეხება სტრეპტოკოკს, იგი სფეროს ფორმის ბაქტერიაა, რომლის ბევრი სახეობა მუდმივად სასუნთქ, საჭმლის მომნელებელ და შარდ-სასქესო სისტემაში. დაავადების გამო- მწვევი ერთ-ერთი სახეობაა A ჯგუფის ბეტა ჰემოლიზური სტრეპტოკოკის ნეფრიტოგენური ტიპი, რომელიც იწვევს სტრეპტოკოკურ ფარინგიტს, კანის ჩირქოვან ინფექციას, რომელთა გართულებაცაა სწორედ პოსტსტრეპტოკოკური გლომერულონეფრიტი. გართულება იმუნური კომპლექსებითაა განპირობებული. სტრეპტოკოკური ინფექციის საპასუხოდ ორგანიზ-

მში წარმოიქმნება ანტიგენ-ანტისხეულის კომპლექსები, რომლებიც სისხლით ალწვეს გლომერულაში, ლაგდება სისხლძარღვებში, იწვევს ანთებას და გლომერულური ფილტრაციის და- არღვევას. ეს გართულება უპირატესად გვხვდება 2-დან 12 წლამდე ასაკის ბავშვებში. ზრდასრულ- ლებში იგი იშვიათია, მაგრამ ბევრად უფრო აგრესიულად მიმდინარეობს. გართულება ყველა- ზე მეტად მოსალოდნელია ქუთუნიანობით დაავა- დებულ ბავშვებთან, სუსტი იმუნური სისტემის მქონე ადამიანებში, დაბეტით ან კბითი და- ვადებულ ასაკოვან პირებთან, დაწვერობის დი- დი კერების მქონე პაციენტებთან. მსოფლიოში ყოველწლიურად ამ დაავადების 472000-მდე შემთხვევა აღირიცხება, საიდანაც 400000-ზე მეტი ბავშვი.

დაავადების სიმპტომები თავს იჩენს ყელის სტრეპტოკოკური ინფექციიდან 1-2 კვირის ან კანის ინფექციიდან 3-6 კვირის შემდეგ. შესა- ძლოა უსიმპტომო ფორმებიც.

მუქი, ე. წ. კოკკალისფერი შარდ ხშირად დაავადების პირველი კლინიკური ნიშანია, რა- საც გლომერულური დაავადების დასადასტურებელი ერთობლივი ნიშნები იწვევს. მედიცინაში ამას ჰემა- ტურია უწოდებენ. ასევე, გლომერულონეფ- რიტის ერთ-ერთი ნიშანია ქაფიანი შარდი, რა- საც იწვევს შარდში ცილების სიჭარბე (პროტე- ინურია). ავადმყოფებში აღსანიშნავია პერიო- რიტალური (თვალის ირგვლივ) და პერიფერი- ული (სახის, ხელების, ტერფების, მუცლის) შე- შუპება სითხის შეკავების, წყლისა და ნატრიუ- მის შემცირებული ექსკრეციის გამო. დაავადე- ბას თან სდევს ჰიპერტენზია - მაღალი არტე- რიული წნევა, ასევე, საერთო სისუსტე, დალი- ლობა, გამოფიტვა, იშვიათად (15%-ში) - გუ- ლისრევა და ლებინება.

გლომერულონეფრიტი შეიძლება გართუ- ლდეს შემდეგით:

თირკმლის მწვავე უკმარისობა - თირკმელ- სწრაფად კარგავს ნარჩენ პროდუქტებს გამო- დევნის უნარს და ვერ ინარჩუნებს ორგანიზმში სითხისა და ელექტროლიტების ბალანსს; ქრონიკული გლომერულონეფრიტი;

თირკმლის ქრონიკული დაავადება - თირკ- მელი ნელა კარგავს ფილტრაციის უნარს და ბო- ლოს უფუნქციოდ რჩება. ამ დროს ავადმყო- ფისთვის გადარჩენის ერთადერთი გზაა დია- ლიზი (აპარატით სისხლის ხელოვნური გა- ფილტვრა) ან თირკმლის გადანერგვა; გულის უკმარისობა ან ფილტვების შეშუპე- ბა;

ჰიპერკალიემია - სისხლში კალიუმის მაღა- ლი დონე;

ჰიპერტენზია - მაღალი არტერიული წნევა; ნეფროზული სინდრომი - ერთდროულად შარდში ცილა, სისხლში ცილის შემცირება, ქო- ლესტეროლისა და ტრიგლიცერიდების დონის მატება, შეშუპება.

დიაგნოზი ისევე კავშირით სტრეპტოკო- კურ ინფექციას და დაავადების გამოვლენას შორის, შეშუპებით, განსაკუთრებით სახეზე. დიაგნოზის დასადასტურებლად ტარდება:

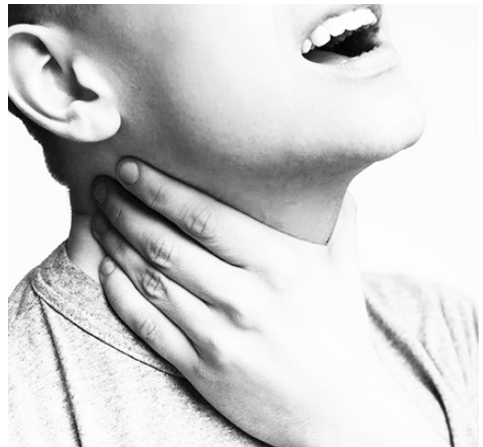
შარდის ანალიზი - ჩანს ჰემატურია (შა- რდში ერთობლივი ცილა, ზოგჯერ არსებობს შე- წებებული ერთობლივი ცილა, ე. წ. წითელი უჯრედების დასი, გლომერულური დაზიანების გამო, ხშირია შარდში ლეიკოციტების სიჭარ- ბეც ანთებითი პროცესის გამო, პროტეინურია (ცილა - შარდში) - ნეფროზის დაზიანების მა- რკერი;

სისხლის საერთო ანალიზი - კრეატინინი, შარდოვანი მომატებულია, ნარჩენ პროდუქტ- ბს თირკმელი სათანადოდ ვერ აძევებს ორგა- ნიზშიდან.

ასევე, მოწმდება სტრეპტოკოკურ ეგზოე- ნიმიებზე იმუნური რეაქციები, სპეციფიკური ანტიხეულები სისხლში უმეტესად ფარინ- გიტის გადატანის შემდეგ იმატებს. მნიშვნელო- ვანია სალიაგნოზოდ შრატში კომპლემენტის (C3 და C1) დონის დაქვეითება.

ანამნეზში ფარინგიტის არსებობის ან- ტისხეულების ტიტრი დადებითია პაციენტთა 95%-ში, ხოლო კანის ინფექციების დროს - 80%-ში. იგი ერთი კვირიდან 1 თვემდე მომატე- ბული რჩება.

თირკმლის ბიოფსია - სპეციალური ნემსით

თირკმლიდან ქსოვილის აღება მიკროსკოპით დასათვალისწინებლად და ანთების მიზეზის დასა- დგენად ატანური მიმდინარეობის დროს.

მკურნალობა, ძირითადად, სიმპტომურია. თუ სტრეპტოკოკური ინფექცია დადასტურდა, პაციენტს უტარდება ანტიბიოტიკოთერაპია (მაგ. პენიცილინი), არტერიული ჰიპერტენზია- ისა და შეშუპების დროს მარილისა და სითხის რაოდენობა უნდა შემცირდეს რაციონში, ზო- გჯერ შარდმდენები და ანტიჰიპერტენზიული პრეპარატებიც ინიშნება.

პროგნოზი კეთილსამიერია, პოსტსტრეპ- ტოკოკური გლომერულონეფრიტი, უმეტესად თავისთავად აღაგდება რამდენიმე კვირიდან რა- მდენიმე თვემდე პერიოდში, თუმცა შესაძლოა გართულებდეს თირკმლის ქრონიკულ უკმარისო- ბამდე, როცა დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია საჭირო.

პოსტსტრეპტოკოკური გლომერულონე- ფრიტის გადატანის შემდეგ პაციენტებს სჭი- რდებათ სისხლის არტერიული წნევის კონტრო- ლი გარკვეული პერიოდულობით თვე. შარდო- ვანასა და კრეატინინის დონის კონტროლი სისხლში 1 წლის განმავლობაში - 3 თვეში ერთ- ხელ, შემდეგ - ყოველწლიურად, შრატის კო- მპლემენტის დონის შემოწმება 6-8 კვირის შე- მდეგ; თუ დაუბრუნდა ნორმას და 3-6 თვეში ერთხელ - შარდში პროტეინურიისა და ჰემატუ- რიის შემოწმება.

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარინა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე საარქივო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რე- კლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.</p>	<p>გამომცემელი - შპს «ბანკიტი აჭარა და აღმოსავლეთი»</p> <p>კომპიუტერული მომსახურება - შპს «კომპოტერ პრინტი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაქდუშაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლიძის ქ. №2'</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>აინფო და აკაბადონდა</p> <p>გაზეთი აჭარისი კომპ. ცენტრი</p> <p>დასაბავად ხელმოწერა 30/09/22, 21 პ. სტ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გაგუკა ბერიკე</p>
---	---	---	--	--	---

უთოების გამოფენა – ნოხალების მუზეუმი

შიძრია ღამლაძე 597 25 25 72

გამოფენა სახელწოდებით „უთოს განვითარების ტექნოლოგიური თავისებურებები, წარსული და დღევანდელი“ ძმები ნოხალების სახელობის ტექნოლოგიური მუზეუმში გაიმართა. აქ წარმოდგენილია როგორც უძველესი, ასევე ახალი უთოები

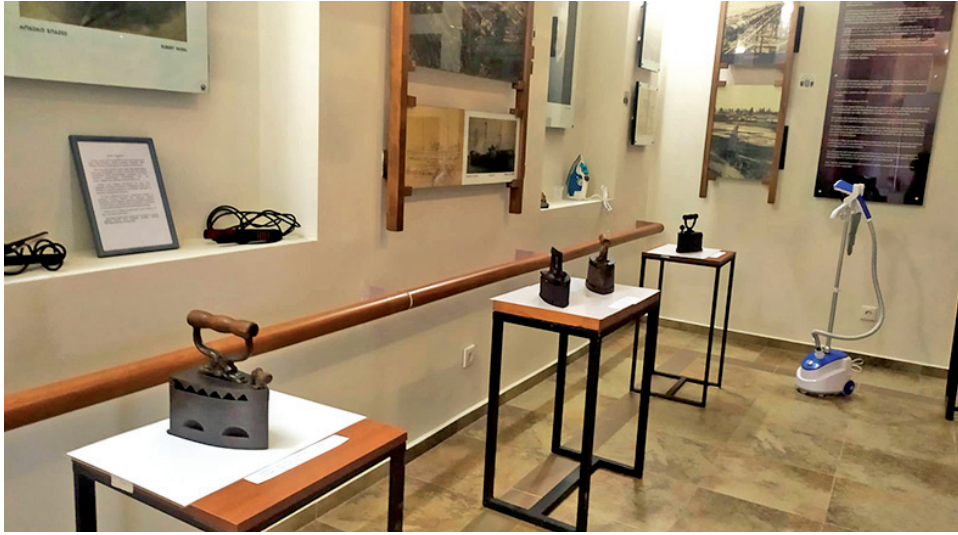
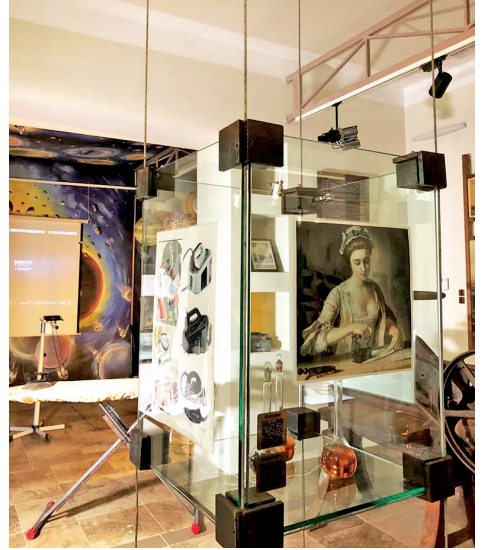
ამ გამოფენით მუზეუმს ახალი სივრცე შეემატა - ექსპონატები მუდმივ ექსპოზიციას დაარსდა...

ადამიანის ყოველდღიურ ცხოვრებაში უთოს არსებობის ისტორია ჯერ კიდევ მე-4 საუკუნიდან იწყება. რაც შეეხება შედარებით გათანამედროვე უთოს, ასეთი პი-

ქტრონული უთო საფრანგეთში გამოიგონეს. ეს იყო პლასტმასის და ლითონის უთოები, რომელთაგან ზოგიერთს ბატარა დამტენ-აკუმულატორი მოჰყვებოდა.

ნოხალების ტექნოლოგიური მუზეუმში ხშირად იმართება საინტერესო თემატური გამოფენები. ამჯერად, ყველა ოჯახისთვის საჭირო, პოპულარული ნივთის - უთოს განვითარების ტექნოლოგიური თავისებურებები, წარსული და დღევანდელია წარმოდგენილი. უთოს ტექნოლოგიური განვითარება საინტერესო ეტაპს მოიცავს. ჯერ კიდევ ძველი წელთაღრიცხვის მე-4 საუკუნეში გამოჩნდა უთოს პირველი ნიშნები. ტანსაც-

ალკოჰოლზე მუშაობდა და ცხვრის ფარშიც კი შეიძლებოდა გაეცვალა. გამოირჩეოდა ლამაზი დიზაინით. თუქის უთოებს დღესაც ამზადებენ პოლონეთში და იგი საკმაოდ პოპულარული და მოთხოვნილია ამ ქვეყანაში. რაც შეეხება ელექტრონულ უთოს, იგი ამერიკელმა ჰენრი სილიმ გამოიგონა 1882 წლის ივლისში. თანამედროვე ეპოქაში ყველა ოჯახს უახლესი წარმოების სხვადასხვა ტიპის უთო აქვს. აქ წარმოდგენილია თუქის, ნახშირის, ორთქლის უთოები, რომლებიც ჩვენს ფონდში ინახება, ასევე, ხარტონ ახვლედიანის სახელობის მუზეუმშიც. თანამედროვე უთოებთან ერთად თმის უთოც გამოვინეთ, - გვითხრა ძმები ნოხალების სახელობის ტექნოლოგიური მუზეუმის დირექტორმა მედეა ჩარკვიანმა.

რველად გერმანელებს ჰქონდათ. 1647 წელს ისინი იყენებდნენ ლითონისგან ჩამოსხმულ, უთოს ფორმის ნივთს, რომლის ღია ცეცხლზე გახურებითაც აუთოვებდნენ თეთრეულსა და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ქსოვილს. 1752 წელს გერმანელების ნოვაცია გააუმჯობესეს რუსებმა - მათ დაამზადეს ნახშირზე მომუშავე პირველი თუქის უთო. ნახშირის ნაკვერცხლები უთოს „მუცელში“ იყრებოდა და გაცილებით უსაფრთხო და კომფორტული იყო, ვინაიდან ხელახლა გაცხელებას არ საჭიროებდა და დაუთოვების პროცედურის დროც საგრძობად შემცირდა. ნახშირის უთო შეცვალა თანამედროვე უთომ, რომელიც ამერიკელმა ჰენრი შელიმ 1882 წლის ივლისში გამოიგონა. უთოს განვითარების შემდეგ პერიოდად 1933 წელი სახელდება, - თანამედროვესთან მიმსაგავსებული ელექ-

ტრონული უთო გამოიგონა. ამიტომ ეს ტექნოლოგია გააუმჯობესეს და დაიწყო ნახშირის უთოების გამოყენება. ამ ტიპის უთოების „მუცელში“ ყრიდნენ ცხელ ნახშირს. მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარში ევროპულ ქვეყნებში უთოების საკმაოდ ძვირად ღირებული მოდელები გამოჩნდა. იგი ნავთსა და

ანსამბლი „ბათუმი“ და ვაჟთა ხალხური სიმღერების გუნდი – ნეშეთ ერთაშის კულტურისა და ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალზე

ბათუმის მერიასთან არსებული კულტურის ცენტრის ენვერ ხაბაძის სახელობის სახელმწიფო ქორეოგრაფიული ანსამბლი „ბათუმი“ და ვაჟთა ხალხური სიმღერების გუნდი თურქეთის რესპუბლიკის კირსეჰირის მუნიციპალიტეტში, ნეშეთ ერთაშის კულტურისა და ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალში წარმატებით მონაწილეობს.

ვრცელ ინფორმაციას ამ ფაქტის შესახებ უახლოეს ხანებში, ბათუმელი ხელოვნების მშობლიურ ქალაქში დაბრუნების შემდეგ, მოგაწვდით, მანამდე კი დაზუსტებით შეგიძლია გითხრა, რომ ფესტივალის ფარგლებში ჩვენმა კოლექტივებმა კონცერტები იუნესკოს შემოქმედებითი ქალაქების წარმომადგენლებთან ერთად გამართეს. ამ ემოციებითა და მაცურებელთა ოვაციებით დატვირთული ხელოვნების ზემის შემდეგ კირსეჰირის მუნიციპალიტეტის მერი საგანგებოდ შეხვდა ქართული დელეგაციის წევრებს.

შეხვედრას გამოთქვეს მზადყოფნა, რომ

მომავალში ერთობლივად დაგეგმონ სხვადასხვა ფესტივალი. საფუძველი გვაქვს, ვიფიქროთ, რომ მათი ურთიერთთანამშრომლობა სასიკეთო ნაყოფს გამოიღებს.

მარი მიდასაძე

გულის მსოფლიო დღესთან დაკავშირებით მარათონი მოეწყო

ნათია იმნაიშვილი 27 48 93

ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში, გულის მსოფლიო დღესთან დაკავშირებით სპორტული მარათონი გაიმართა. ტურნირში მონაწილეობდნენ 16-დან 21 წლამდე ასაკის ახალგაზრდები, რომლებმაც გარბენი მოაწყვეს მიჩვეულ-მაჭახელას მიმართულებით.

მუნიციპალიტეტში გამართულ სპორტულ შეჯიბრში საპრიზო ადგილები დაიკავეს: პირველი ადგილი - ირაკლი აბაშიძემ; მეორე ადგილი - დავით მწელიძემ; მესამე ადგილი - დიმიტრი მსხალაძემ.

1999 წელს გულის მსოფლიო ფედერაციის ინიციატივით დაარსდა გულის მსოფლიო დღე, მისი მიზანია გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაზარალების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებულობისა და ცოდნის ამაღლება. ამ დღესთან დაკავშირებით, ღონისძიებები 100-ზე მეტ ქვეყანაში იმართება, რაც ჯანმრთელობის მასობრივ შემოწმებას, საჭარო ლექციებს, სპორტულ შეჯიბრებებსა და ორგანიზებულ სეირნობებს მოიცავს.

